Ministerie van Justitie en Veiligheid

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Onze referentie
8057459

Datum 24 september 2026
Betreft Inwerkingtreding verruimd kader Mobiel Toezicht Veiligheid (MTV)

Het binnengrenstoezicht zoals door de Koninklijke Marechaussee (KMar) wordt uitgevoerd vormt een belangrijke pijler in het controleren van onze binnengrenzen. De controles zijn gericht op het tegengaan van illegale migratie en grensoverschrijdende criminaliteit, waaronder mensensmokkel. De afgelopen periode is daarom gewerkt aan een verruiming van het kader voor Mobiel Toezicht Veiligheid (MTV). Met deze brief informeer ik uw Kamer over de inwerkingtreding van dit verruimde kader per 1 oktober 2026.[1]

Dit nieuwe kader biedt de KMar de mogelijkheid haar capaciteit flexibeler, gerichter en meer informatie- en risicogestuurd inzetten. Het verruimde MTV-kader is daarmee een solide en duurzaam alternatief voor de tijdelijk heringevoerde binnengrenscontroles. Met deze overstap komt het kabinet ook tegemoet aan de geuite zorgen van grensstreekgemeenten, ondernemers en bewoners van de grensstreek.

In dit licht heeft dit kabinet, na een periode van tijdelijke binnengrenscontroles[2], besloten om per 1 oktober over te gaan op het vernieuwde en verruimde Mobiel Toezicht Veiligheid. Het binnengrenstoezicht wordt met dezelfde capaciteit van de KMar onverminderd voortgezet met het MTV.

Toelichting verruiming van het MTV-kader

Het MTV is erop gericht om illegaal verblijf na overschrijding van de Schengen-binnengrens, al dan niet in georganiseerd verband, in een zo vroeg mogelijk stadium te bestrijden. Het toezicht leidt tevens tot de bestrijding van grensoverschrijdende (migratie)criminaliteit, waaronder mensensmokkel. De wettelijke grondslag voor het MTV is neergelegd in artikel 50, eerste lid van de Vreemdelingenwet 2000. Conform artikel 23 van de Schengengrenscode mag het toezicht niet hetzelfde effect hebben als systematische grenscontroles aan de Europese buitengrenzen. Daarom is het toezicht ingekaderd in artikelen 4.17a – het reguliere toezicht – en 4.17b – het geïntensiveerde toezicht – van het Vreemdelingenbesluit 2000: het MTV-kader.

[1] Op 24 september is het Besluit gepubliceerd in het Staatsblad (Staatsblad-2026-270).
[2] Sinds 9 december 2024 voert de KMar, conform artikel 25 van de Schengengrenscode, binnengrenscontroles uit. Over de tijdelijke herinvoering (zie hiervoor: Tweede Kamer, vergaderjaar 2024–2025, 30 821, nr. 245), eerste verlenging (zie hiervoor: Tweede Kamer, vergaderjaar 2024–2025, 30 821, nr. 273) en tweede verlenging (zie hiervoor: Tweede Kamer, vergaderjaar 2024–2025, 30 821, nr. 322) van deze binnengrenscontroles is uw Kamer eerder geïnformeerd. In mijn brief van 8 mei 2026 heb ik uw Kamer geïnformeerd over het besluit de binnengrenscontroles met het oog op deze verruiming van het MTV-kader nog eenmaal te verlengen, tot en met uiterlijk 30 september (zie hiervoor: Tweede Kamer, vergaderjaar 2025-2026, 30 821, nr. 334).

De KMar voert deze controles uit op vluchten vanuit een andere Schengenlidstaat bij aankomst op een Nederlandse luchthaven, op inkomende intra-Schengen treinen en op wegen en vaarwegen in een gebied tot twintig kilometer vanaf de gemeenschappelijke landgrens met België of Duitsland. De controles worden informatie- en risicogestuurd ingericht. Als een illegaal verblijvende vreemdeling wordt aangetroffen, neemt de KMar vreemdelingrechtelijke maatregelen voor de terugkeer van de vreemdeling. Indien de KMar tijdens een MTV-controle stuit op strafbare feiten, zoals mensensmokkel, gaat de KMar over tot aanhouding van de smokkelaars onder het gezag van de Officier van Justitie. Als een vreemdeling een verzoek om internationale bescherming doet, wordt deze persoon doorverwezen naar de nationale asielprocedure.

Het voormalige MTV-kader gaf onvoldoende antwoord op de uitdagingen van illegale migratie. De beperkingen uit het kader, zoals ingevoerd in 2011 en voor het laatst gewijzigd in 2014, zijn te rigide gebleken. Een vergelijking met de kaders van buurlanden België, Duitsland en Frankrijk wijst bovendien uit dat het Nederlandse kader in verhouding meer kwantitatieve beperkingen bevat en minder ruimte voor het toezicht geeft. Met het oog op de door de jaren fluctuerende illegale migratie naar de Europese Unie, secundaire migratiestromen binnen de Unie en de asielinstroom naar Nederland, en de druk die illegale migratie en grensoverschrijdende (migratie)criminaliteit op de migratie- en strafrechtketen legt, was een verruiming van het MTV-kader noodzakelijk. De verwachte toename in de komende jaren van inkomende intra-Schengen verkeers- en passagiersstromen draagt bij aan deze noodzaak.

Met deze wijziging van het MTV-kader wordt de ruimte voor de KMar om het toezicht uit te oefenen vergroot. Hierdoor kan de KMar meer voertuigen – auto's, vrachtwagens, bussen, vliegtuigen, treinen en boten – controleren. Het maximaal aantal te controleren vliegtuigen en treinen wordt gewijzigd naar percentages, zodat het toezicht kan meegroeien (of krimpen) met toekomstige ontwikkelingen in passagiersaantallen. Hiermee wordt het MTV-kader toekomstbestendig gemaakt. Het maximaal aantal uren dat gecontroleerd mag worden op wegen en vaarwegen in de binnengrensstreek met België en Duitsland wordt verhoogd. De beperking dat maximaal 6 of 12 uur per dag gecontroleerd mag worden op eenzelfde weg vervalt. Hiermee wordt voorkomen dat mensensmokkelnetwerken hun routes en planning kunnen aanpassen als zogenoemde voorrijders een toezichtoperatie van de KMar hebben onderkend. Zo wordt het toezicht van de KMar onvoorspelbaarder voor mensensmokkelnetwerken en daarmee effectiever. Voor een schematisch overzicht van de wijzigingen, verwijs ik u naar onderstaande tabel.

Tabel 1: Schematisch overzicht van de wijzigingen van artikelen 4.17a en 4.17b Vreemdelingenbesluit 2000

	Voormalig MTV-kader – Artikel 4.17a Vb 2000 (Reguliere MTV)	**Voormalig MTV-kader – Artikel 4.17b Vb 2000 (Geïntensiveerde MTV)**	**Verruimd MTV-kader – gewijzigd Artikel 4.17a Vb 2000 (Reguliere MTV)**	**Verruimd MTV-kader – gewijzigd Artikel 4.17b Vb 2000 (Geïntensiveerde MTV)**
Inkomende intra-Schengen vluchten	Max 7 keer per week per vliegroute en max 1/3 van de geplande vluchten per maand per vliegroute. Een deel van de passagiers per vlucht.	Max 50% van de vluchten per dag per vliegroute. Een deel van de passagiers per vlucht.	Max 25% van de unieke vliegroutes per maand. Per unieke vliegroute: max 25% van de geplande vluchten per maand. Alle passagiers van het vliegtuig.	Max 50% van de geplande vluchten per dag per unieke vliegroute. Alle passagiers van het vliegtuig.
Inkomende intra-Schengen treinen	Max 3 treinen per dag per traject én max 20 treinen per dag. Max 4 coupés van een trein.	Max 6 treinen per dag per traject en max 40 treinen per dag. Max 4 coupés van een trein.	Max 25% van het totaal aantal geplande treinen per traject per maand. Alle passagiers in de trein.	Max 50% van de geplande treinen per traject per maand. Alle passagiers in de trein.
Inkomend verkeer via wegen en vaarwegen in de 20-km zone vanaf de binnengrens met België en Duitsland	Max 90 uur per maand per (vaar)weg. Max 6 uur per dag per (vaar)weg.	Max 180 uur per maand per (vaar)weg. Max 12 uur per dag per (vaar)weg.	Max 120 uur per maand per (vaar)weg. Geen limiet per dag. Toevoeging havens.	Max 240 uur per maand per (vaar)weg. Geen limiet per dag. Toevoeging havens.

Deze wijzigingen geven de KMar meer operationele ruimte om de beschikbare capaciteit gericht en efficiënt in te zetten op de vervoersmodaliteiten, locaties en tijdstippen waar op basis van informatie en risicoanalyse de grootste noodzaak voor toezicht bestaat. Ook geeft het de KMar meer flexibiliteit om in te kunnen spelen op de veranderende modi operandi van georganiseerde mensensmokkelnetwerken. Het uitgangspunt dat de KMar haar operatie zo inricht dat het reguliere grensverkeer in de binnengrensstreek en de dienstregelingen van treinvervoerders en luchtvaartmaatschappijen zo min mogelijk worden gehinderd, wijzigt met deze verruiming niet. Dit is conform het uitgangspunt van artikel 23 Schengengrenscode dat het toezicht niet het effect van grenscontroles mag hebben. Het kabinet blijft in nauw contact met de grensregio's en de vervoerders over de uitvoering van het verruimde MTV en de gevolgen daarvan voor de regio en het grensverkeer, zodat eventuele hinder direct kan worden geadresseerd.

Datum
24 september 2026

De Minister van Asiel en Migratie,

Bart van den Brink